

Effektrapport 2023

IM, Individuell Människohjälp/Swedish Development Partner
Juridisk form: ideell förening
Organisationsnummer: 845 000-0768

Individuell Människohjälp
Swedish Development Partner

Trollebergsvägen 5
SE-222 29 Lund
Sweden

Tel +46 46 32 99 30
info@imsweden.org

Pg 90 07 06-3
Bg 900-7063

Org.nr 845 000-0768

Rapporten gäller år 2022.

IM är en idéburen, obunden medlemsorganisation som kämpar för en jämlik och medmänsklig värld. Vi arbetar globalt i samarbete med lokala aktörer för att människor av egen kraft ska kunna ta sig ur fattigdom och utanförskap. Med utgångspunkt i de mänskliga rättigheterna verkar vi för en hållbar värld och tar avstånd från all form av diskriminering.

IM är en ideell förening som är uppbyggd som en representativ demokrati med lokalföreningar runt om i Sverige. Lokalföreningarna leds av en lokal styrelse och har det lokala årsmötet som högsta beslutande organ. Det nationella årsmötet är IMs högsta beslutande organ och består av ombud från lokalföreningarna. Enskilda medlemmar är välkomna att delta men saknar rösträtt. Årsmötet väljer en styrelse som har det yttersta ansvaret för hur verksamheten bedrivs. Styrelsen tillsätter i sin tur en generalsekreterare, som leder det dagliga arbetet och är ansvarig för att verksamheten drivs i enlighet med styrelsens beslut.

Våra verksamhetsområden

IMs övergripande långsiktiga mål, som vi ser som en förutsättning för att bygga IMs vision om en rättvis och medmänsklig värld, är en värld med full jämlikhet och en stark, motståndskraftig demokrati.

För att nå det övergripande målet arbetar vi utifrån fyra delmål som också bildar våra verksamhetsområden:

- **social inkludering** – alla har rätt att inkluderas utan diskriminering
- **ekonomisk inkludering** – alla har rätt till ett värdigt liv där de kan försörja sig och ha möjlighet att utvecklas
- **säkerställd rätt för människor att organisera sig och tillsammans påverka samhället** – alla har rätt till frihet i fråga om fredliga möten och sammanslutningar
- **ett starkt civilsamhälle** – det är tillsammans vi skapar förändring

I vårt arbete vill vi bidra till att människor ska kunna ta makten över sina liv och kunna arbeta tillsammans för att försvara sina och andras rättigheter utan att utsättas för hot och övergrepp.

IM bidrar till att stärka civilsamhället genom att främja samhällsförändring där jämlikhet och demokrati får större utrymme. Vi försöker i detta arbete alltid att ha ett feministiskt och antirasistiskt förhållningssätt.

Här finns vi

IM arbetar i fjorton länder: El Salvador och Guatemala i Centralamerika; Malawi, Swaziland, Zambia och Zimbabwe i södra Afrika; Moldavien och Ukraina i östra Europa; Jordanien, Libanon och Palestina i Mellanöstern; Indien och Nepal i Sydostasien samt Sverige.

Vår förändringsteori

Kvinnor och ungdomar i fokus

I vårt arbete koncentrerar vi oss på några grupper som vi tror är extra viktiga att få med i bygget av en bättre värld: kvinnor och ungdomar (13–25 år). Anledningen till att vi valt dessa grupper är flera.

I vår värld, där stora ekonomiska klyftor leder till sociala spänningar och de mest marginaliserade riskerar att hamna i långvarigt utanförskap, är kvinnor extra hårt drabbade. Diskriminerande kulturella, religiösa och juridiska sedvänjor förnekar miljontals kvinnor deras mänskliga rättigheter. Samtidigt är kvinnor nyckeln till att stärka samhällen eftersom kvinnor som får möjlighet att försörja sig och ta makten över sina liv även förbättrar situationen för sina barn och sätter dem i skola. Detta skapar en positiv spiral och en hållbar utveckling.

Idag är fyra av tio personer i världen under 25 år. I södra Asien och i Afrika söder om Sahara ökar denna grupp i antal. Många lever i länder där krig och våld är tydligt närvarande. Arbetslösheten slår extra hårt mot ungdomar. Ungdomar i utanförskap är tydliga rekryteringsmålgrupper för våldsamma rörelser av olika slag. Samtidigt finns bland unga ett stort engagemang för en bättre värld.

När vi sedan i olika länder och sammanhang ska bestämma vilka kvinnor och ungdomar vi ska jobba tillsammans med så beror det på hur situationen ser ut just där.

Arbete på tre nivåer

Vi tror att om vi vill få till en hållbar och beständig förändring till det bättre så måste vi kombinera tre arbetssätt. Vi talar om att vi genomför förändring genom arbete på tre nivåer.

Individnivå (människor) – för att människor ska kunna kräva och stå upp för sina rättigheter som de är uttryckta i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, måste de veta att de faktiskt har rättigheter. De måste också veta vem som har ansvaret för att de får sina rättigheter tillgodosedda, och de måste veta hur de ska göra om de inte får de rättigheter som de faktiskt har. Människor måste därför få den här kunskapen om hela samhället ska kunna förändras. Vi brukar använda orden egenmakt eller empowerment för den här processen.

Organisationsnivå (grupper) – människor som går samman är starka. För att samhällen ska förändras krävs det att människor som har samma intressen organiserar sig och jobbar tillsammans för att nå sina gemensamma mål. I vårt ekosystem har vi många partners som för samman människor med gemensamma intressen och behov, och vi uppmuntrar och förbereder dessa grupper till samarbete. Detta kallar vi mobilisering.

Institutionell nivå (spelplan och regler) – för att skapa varaktig förändring måste hela samhället – och strukturerna i samhället – påverkas. Det finns

formella och informella regler och ramverk som styr ett samhälle. Formella regler handlar om lagar, myndigheters arbete i relation till oss medborgare och hur lagar och andra formella ramverk används. Informella regler handlar om allmänna föreställningar, fördomar, tyst eller högljudd diskriminering – saker som inte finns nedtecknade i formella regler, men som dagligen påverkar de som utsätts för orättvisor. Vi arbetar med metoder för att skapa förändring så att alla kan vara med och forma vårt gemensamma samhälle. Dessa metoder är olika typer av påverkans- och informationsarbete.

Det här sättet att se på, och arbeta med, samhällsförändring applicerar vi på all vår verksamhet – både i Sverige och internationellt.

Tre perspektiv

I allt vi gör försöker vi ha tre perspektiv. Enkelt uttryckt kan det förklaras som att vi ser saker ur tre olika vinklar och utifrån dem bedömer hur det vi gör påverkar människor och samhällen, både på kort och lång sikt.

De tre perspektiven är:

- miljö och klimat
- konfliktskänslighet
- jämställdhet

Alla tre är starkt sammanlänkade. Vi vet att klimatförändringarna kommer att få allt större påverkan. De kommer att leda till nya konflikter och till att människor tvingas fly. Redan utsatta grupper (exempelvis kvinnor, barn, ungdomar, hbtqia+-personer, minoriteter och människor med funktionsvariationer) kommer att drabbas värst. Därför är det viktigt att vi vet hur vi ska förhålla oss till detta och att ha metoder och verktyg för att leda oss när vi tar beslut, både internt och i relation till våra partners och de projekt som de driver.

De tre perspektiven bidrar på olika sätt till den samhällsförändring som IM vill uppnå. Vår förhoppning är att kunna nå bättre resultat genom att integrera dem i all vår verksamhet.

Resurser för att nå resultat

Vårt ”partnerekosystem”

En viktig del i vår strategi är att gå från kortsiktiga projekt och fokus på enstaka aktiviteter, till att titta på hur allt vi gör långsiktigt bidrar till samhällsförändring. Detta görs bäst genom samarbete med lokala och regionala aktörer som delar vår vision och våra värderingar, och att låta arbetet utgå från rättighetsbärarna – alltså människor som lever i utsatthet och exkluderas från samhället.

Internationellt arbetar IM långsiktigt tillsammans med lokala samarbetspartners för att skapa hållbar förändring både för människor och för hela samhällen. Vi är övertygade om att lokala organisationer är bäst på att hitta bra sätt att jobba

på i sina egna länder, och vi vill säkerställa att arbetet har en stark lokal förankring och kan drivas vidare utan IM i längden.

I Sverige bedrivs vår verksamhet av våra lokala föreningar runt om i landet. IM vill vara ett stöd till alla människor i Sverige som vill engagera sig för en medmänsklig värld.

Vi beskriver våra samarbeten som ett ekosystem av partners, där alla har olika roller som ser till att helheten fungerar. I ekosystemet finns alla de organisationer som vi på olika sätt stöder med pengar och andra resurser. Men där finns också andra aktörer som vi diskuterar med och också ibland koordinerar oss med. IM är en likvärdig del i ekosystemet.

Fler viktiga resurser

Andra resurser för att nå tänkta effekter är IMs engagerade medlemmar och volontärer, och våra kunniga medarbetare såväl i Sverige som internationellt.

När det kommer till ekonomiska resurser har IM en stabil egen insamling från privatpersoner. Vi har dessutom finansiering från bland annat företag, kommuner, fonder och stiftelser. Till det kommer att vi är ramorganisation till Sida och därmed får finansiering från dem till vår internationella verksamhet.

Så arbetar IM

Vi ser oss som möjliggörare, kontaktskapare och katalysator för förändring och utveckling.

Internationellt är vår roll att hitta ”rätt” samarbetspartners – organisationer vars arbete ligger i linje med IMs strategi – och sedan stödja dem såväl ekonomiskt som med att bygga upp deras kapacitet så att de kan åstadkomma hållbar förändring i sitt samhälle. Vi sätter dem också i kontakt med andra partners världen över så att de kan ha utbyte av varandra.

Så mäter vi förändring

IM använder ett verktyg som heter “Progress Tracking Tool” (PTT) för att mäta våra framsteg gentemot våra strategiska mål. Det PTT mäter är hur väl IM och våra partner genomför sitt arbete, det vill säga effekten av det.

Främst är PTT ett lärandeverktyg som hjälper IM som organisation att förstå om vi är på rätt väg för att uppnå våra mål eller om vi behöver anpassa verksamheten.

IMs PTT är uppdelat på våra fyra verksamhetsområden social inkludering, ekonomisk inkludering, säkerställd rätt för människor att organisera sig och tillsammans påverka samhället samt ett starkt civillsamhälle.

Inom dessa områden mäter vi sedan på de tre nivåer som finns redogjorda för under kapitlet förändringsteori ovan: individuell nivå, organisationsnivå och institutionell nivå. Det innebär att vi har fyra områden med tre nivåer vilket ger tolv olika mätområden. För alla mätområden finns sedan en skala från 1 till 7, där 1 är lägst och 7 är högst, och stegen definieras av olika indikatorer.

Klicka [här](#) för att se videon ”**IMs arbete för Social Inkludering – hur går det?**” som förklarar hur det går till genom att exemplifiera hur vi mäter vårt arbete inom Social Inkludering för organisatorisk nivå.

Det är medarbetarna på IMs sex regionkontor som mäter och följer upp arbetet. Under 2019, som var först året på IMs nuvarande strategi, genomförde våra regionkontor en första mätning, en basstudie. De använde sjugradiga skalan inom de tolv områdena och satte den nivå de befann sig på då (basnivån). De satte också en målnivå som visar den förändring som IM ska ha bidragit till år 2023, det är IMs innevarande strategiperiod tar slut.

En gång i halvåret träffar IMs medarbetare våra samarbetspartners och gör tillsammans med dem en bedömning av var på skalan de befinner sig vid just den tidpunkten. Detta sker utifrån en analytisk bedömning som skickas som en rapport till huvudkontoret.

IMs huvudkontor sammanställer sedan detta underlag till en global halvårsrapport, som visar hur arbetet framskrider och den effekt IMs arbete har. Syftet med rapporten är att kunna ändra och anpassa vår verksamhet och fokus ligger på lärande.

Den rapportering som beskrivs ovan täcker hela IMs verksamhet. Utöver det genomför IM också utvärderingar både inom ett land och för hela IM. Under 2021 och 2022 kommer IM att arbeta med att genomföra en större utvärdering som bygger på intervjuer med människor som deltar i och/eller påverkas av våra partners verksamheter.

I presentationen **IM Global Progress Report** (se separat fil) finns information om 2022 års resultat. Det är en sammanfattning av våra sex regionala rapporter. IM har också använt en metod och verktyg som heter Sensemaker. Denna gjorde vi som en del av IM's halv-tids utvärdering 2022. Genom Sensemaker samlad IM in 740 stories från rättighetsbärare och partners. Metoden hjälpte oss att bättre förstå IM's verksamhet. Se bifogad rapport.

Kommunicerar resultaten kontinuerligt

Vi rapporterar kontinuerligt om de effekter och resultat som vår verksamhet bidrar till: på imsweden.org, i våra sociala kanaler, via vårt nyhetsbrev och i [tidskriften Medmänsklighet](#).

IMs totala verksamhetskostnader 2022 uppgick till 132,8 miljoner kronor. Mer om IMs ekonomi finns i [IMs verksamhetsberättelse och årsredovisning 2022](#). Där finns också mer att läsa om vår verksamhet och om människor vars liv har förändrats tack vare vårt arbete!